

AVOCAD informuoja

Kiek kainuos priverstinis automobilio vežimas ir saugojimas?

Šiandien automobiliai užima svarbią vietą mūsų gyvenime. Gyvenimo tempas labai greitas, tenka visur skubėti, keliauti iš vienos vietos į kitą. Auga autoįvykio ar kelių eismo taisyklių pažeidimų riziką, dėl ko automobilis gali būti priverstinai vežamas ir saugomas. Neretai šios automobilio išlaidos viršija pastarojo vertę, o pats saugojimas tampa didele našta automobilio savininkui. Tad kokia yra teisinga kaina už šias paslaugas?

Priverstinai automobilis gali būti nuvežamas į ūkio subjekto, kuris turi teisę verstis tokia ūkine komercine veikla, transporto priemonių stovėjimo aikštelę arba uždraudžiama važiuoti, jei transporto priemonės vairuotojas, naudodamas transporto priemonę, kelia grėsmę eismo dalyvių ar kitų asmenų sveikatai ar gyvybei, trukdo saugiam transporto priemonių ar pėsčiųjų eismui ir pažeidžia Kelių eismo taisyklių ar kitų teisės aktų reikalavimus. Atitinkamai išlaidas, susijusias su priverstiniu transporto priemonės nuvežimu į transporto priemonės stovėjimo aikštelę ir jos saugojimu transporto priemonės stovėjimo aikštelėje, ūkio subjektui automobilio savininkas ir vairuotojas atlygina solidariai. Šios išlaidos atlyginamos arba atitinkamas užtikrinimas pateikiamas iki transporto priemonės paėmimo iš transporto priemonės stovėjimo aikštelės.

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (toliau – LAT) yra pasisakęs, kad priverstinai nuvežamas automobilis paprastai yra saugomas pasaugos sutarties tarp policijos komisariato ir saugotojo pagrindu. Šios pasaugos sutarties ypatybė ta, kad pareiga sumokėti už suteiktas saugojimo paslaugas kyla ne ją sudariusiai šaliai, o automobilio savininkui ir vairuotojui. Esant tokiai situacijai pripažintina, kad automatiškas konkrečios sutarties (joje nurodytų įkainių) taikymas ne sutarties šalims galėtų kurti teisingumo ir proporcingumo principų neatitinkančias situacijas, kai automobilio savininkas ir (ar) vairuotojas būtų priverstas mokėti itin dideles ir atitinkamoje rinkoje vyraujančių kainų neatitinkančias sumas, dėl kurių dydžio jis nebuvo susitaręs.

LAT šiuo klausimu yra konstatavęs, kad kilus ginčui ir sprendžiant dėl atlyginimo už priverstinai nuvežto automobilio saugojimo paslaugas priteisimo iš automobilio savininko ir (ar) vairuotojo, nedalyvavusio sudarant transporto priemonės saugojimo sutartį, kiekvienu atveju turi būti įvertintos konkrečios aplinkybės, nustatyta:

- Ar prašomas priteisti atlyginimas atitinka tokių paslaugų rinkos kainas konkrečioje vietovėje konkrečiu laikotarpiu;
- Ar jis atitinka teisingumo ir proporcingumo principus;
- Ar jį priteisus automobilio savininkui ir (ar) vairuotojui nebūtų uždėta pernelyg didelė našta ir pan.

Teisingo saugojimo paslaugų teikėjo ir automobilio savininko ir (ar) vairuotojo interesus atitinkančios paslaugų kainos nustatymo kriterijumi galėtų būti, pavyzdžiui, duomenys apie analogiškų paslaugų įkainius toje pačioje ar panašioje vietovėje tuo pačiu ar panašiu laikotarpiu. Jei nėra galimybių nustatyti duomenų apie analogiškų paslaugų įkainius, turėtų būti įvertinti panašių paslaugų (nuvežimo ir saugojimo paslaugų, teiktų subjektų pasirinkimu) įkainiai toje pačioje ar panašioje vietovėje tuo pačiu ar panašiu laikotarpiu, atsižvelgiant į priverstinio nuvežimo ir saugojimo paslaugoms teikti būtinas papildomas išlaidas, patiriamas užtikrinant su transporto priemonių saugojimu susijusių specialių reikalavimų, jei tokie buvo nustatyti priverstinio transporto priemonių nuvežimo, pervežimo ir saugojimo sutartyje, įgyvendinimą. Tuo atveju, jei saugojimo paslaugų teikėjo veikla yra susijusi ne tik su saugojimo paslaugų teikimu viešojo pirkimo sutarties su atitinkamu policijos komisariatu pagrindu, bet ir su saugojimo paslaugų teikimu kitiems subjektams viešosios sutarties (CK 6.161 straipsnis) pagrindu, priteistinas atlyginimas negali būti mažesnis už saugojimo paslaugų teikėjo standartinį įkainį, taikomą už automobilio saugojimą atitinkamą laiką.

Apibendrinant, AVOCAD rekomenduoja ūkio subjektams, teikiantiems automobilių saugojimo paslaugas, bei automobilių savininkams ir (ar) vairuotojams tinkamai įsivertinti, ar automobilio saugojimo paslaugos kaina atitinka teisingos kainos kriterijus ir vėliau, kilus ginčui, nebus mažinama.

Jūsų verslo partneris AVOCAD

Parengta 2021 03 22